

Kancelář prezidenta republiky

V Praze dne 27. června 2017

Č.j.: SPH 1524/2017

Závazné stanovisko

Kanceláře prezidenta republiky - Odboru památkové péče k záměru obnovy přírodní cesty „Horní Jelení příkop- parková stezka a osvětlení“.

Kancelář prezidenta republiky - Odbor památkové péče, příslušná podle § 2 vládního nařízení č. 55/1954 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu, vydává na základě § 11 odst. 3 a § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve spojení s § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jako dotčený orgán pro řízení vedené stavebním úřadem toto závazné stanovisko:

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem tvořícím areál Pražského hradu, předložila k posouzení žádost č. j. 1524/2017 o závazné stanovisko záměru obnovy přírodní cesty „Horní Jelení příkop - parková stezka a osvětlení“. Stávající stezka začíná v jihovýchodní partii Horního Jeleního příkopu, tj. při tereziánském valu Prašného mostu pod Pacassiho branou vedle Plečnikovy lávky. Pokračuje po západním úbočí valu na severní stranu příkopu a zvolna klesá k jeho dnu. Povrch stezky je v současné době převážně přírodní, kamenitý, lokálně zpevněný štěrkem z různých období. Stav stezkou dotčené partie příkopu lze považovat za historický, odpovídající úpravám z roku 1898, s drobnějšími změnami v průběhu 20. století.

Předložený záměr obnovy přírodní cesty byl rozpracován v dokumentaci pro stavební řízení „Horní Jelení příkop - parková stezka a osvětlení“ z května 2017 - č. j. SPH 1526/2017, jejímž autorem je architektonický atelier Studio acht, s.r.o. (xxx). Dokumentace v první řadě řeší realizaci přírodní štetové stezky, která maximálně respektuje stávající cestu, jak v trase, tak i rozměrově. Dále je řešeno napojení stezky na stávající štetovou cestu pod Plečnikovou lávkou a realizace opěrných zídek v nezbytném rozsahu, které se vyrovnávají s nepříznivým úhlem severního úbočí příkopu a valu. Součástí projektu je také změna stávajícího veřejného osvětlení při Plečnikově lávce a nové osvětlení stezky samotné, což vyvolalo nutnou úpravu rozvodny při Pacassiho bráně. Projekt ve stupni pro stavební řízení byl s odborem důsledně konzultován.

Kancelář prezidenta republiky - Odbor památkové péče žádost posoudil z hlediska zájmů státní památkové péče na ochraně Pražského hradu, který je, včetně jeho areálu, nařízením vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, prohlášen za národní kulturní památku, a stanoví:

předložený záměr obnovy přírodní cesty, rozpracovaný v dokumentaci pro stavební řízení „Horní Jelení příkop - parková stezka a osvětlení“ architektonického atelieru Studio acht, s.r.o. z května 2017 je přípustný za následujících podmínek:

Základní podmínkou provádění stavby je snaha o co nejmenší zásah do přírodního charakteru svahů a zároveň ochrana zeleně, zvláště vzrostlých stromů. Projekt je koncipován právě tak, aby došlo ke zlepšení funkčnosti komunikace s co nejmenšími dopady na stávající přírodní podobu Jeleního příkopu. V jistých ohledech řešení navazuje na typově obdobné realizace komunikací, již dříve provedených v příkopu či přiléhajících partiích areálu Pražského hradu, ovšem v tomto případě s co největším respektem k přírodnímu charakteru svahu příkopu.

Pro provedení štetové dlažby je třeba pečlivě vybrat vhodný kámen (rula, žula apod.) především s ohledem na možnosti štípaní a velikost jednotlivých kusu. Kámen by měl svou barevností navazovat na stávající cesty a použité materiály použité při stavbě opěrných zídek. Protože opěrné zídky budou nad stezkou provedeny na sucho, musí tomu odpovídat také rozměry skládaného lomového zdiva (především v partii koruny). Spodní opěrné zídky budou realizovány jako zděné, s hlubokými spárami evokujícími suchou skladbu zdi. Pro zdění lze použít hydraulické materiály (např. římské vápno, někdy označované jako cement, materiály s příměsí trasů či jiných vhodných hydraulických příměsí). Opěrné zídky, použité v nejnutnějším rozsahu, umožní optimalizaci šířky stezky, která je ovšem proměnlivá s ohledem na sklon svahu a stávající vzrostlé stromy. Vzhledem k minimálnímu rozsahu jde vizuálně o drobnou přijatelnou změnu, která ovšem bude vyžadovat perfektní zpracování a dokonalou skladbu lomového kamene. Z toho důvodu je zcela zásadní při výběru zhotovitele zohlednit perfektní znalosti kamenické metody suchého zdění, což je třeba doložit referenčními realizacemi.

Obdobné požadavky platí i pro skladbu dlažby, která je v projektu dostatečně detailně řešena. Zcela zásadní je vazba a minimalizace spár mezi jednotlivými kameny dlažby, což vede jednoznačně k dlouhé trvanlivosti štetové dlažby. Jak v případě zídek i štetové cesty, bude skladba založení a podkladních vrstev přizpůsobena kořenovému systému vzrostlých stromů, jak předpokládá projekt.

Nově navržené osvětlení stezky kombinuje zední (krabicová) a nízká sloupková světla, které lze považovat z přijatelné a relativně citlivé řešení. Provedení povrchové úpravy výrobků, které se předpokládá v cortenovém plechu či v barvě přírodní rzi, bude definitivně určeno v rámci realizace - v tuto chvíli nelze vyloučit požadavek na méně výraznou barevnost (to lze posoudit až po předložení vzorků kamene a samotných světel). Barevnost zdroje světla je předpokládána v teplém odstínu cca 3000K, což se podle testovaných vzorků jevílo jako ideální.

Stávající veřejné osvětlení je součástí bezpečnostního perimetru areálu. Nově bude upraveno jako plně funkční s osazenou kamerou pod zdrojem světla (technické řešení aktuálně používané v areálu Pražského hradu).

Při výkopových pracích dojde k zásahu do terénu, který je buď navážkou z období tereziánských úprav areálu, nebo přirozeným erozivním svahem příkopu. Přesto je třeba s dostatečným předstihem o výkopových pracích informovat Archeologický ústav AVCR, oddělení záchranných výzkumů, pracoviště Pražský hrad a zajistit u tohoto pracoviště případný archeologický dohled.

Projektová dokumentace pro stavební řízení je zpracována v dostatečném rozsahu a podrobnosti. Záměr bude ještě dále rozpracován v úrovni dokumentace pro provádění stavby. Pro úspěšnou realizaci je základní podmínkou vzorkování kamene a všech dodávaných výrobků. Zcela zásadní je skladba štetované cesty a zídek obou typů, zvláště opěrné zdi skládané na sucho. Vzorkování bude provedeno minimálně v rozsahu určeném projektovou dokumentací. Vše podléhá schválení projekčního týmu, Odboru památkové péče Kanceláře prezidenta republiky a investora.

Odůvodnění

Podle § 11 odst. 3 zákona o státní památkové péči vydávají příslušné orgány, v daném případě stavební úřady, svá rozhodnutí, jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče, a jde-li o národní kulturní památky, jen na základě závazného stanoviska. Příslušným k vydání tohoto stanoviska v případě Pražského hradu je na základě vládního nařízení č. 55/1954 Sb. Kancelář prezidenta republiky. Podle § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči je závazné stanovisko ve věci, o které je příslušný rozhodovat stavební úřad, úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem tvořícím areál Pražského hradu, předložila k posouzení žádost č. j. 1524/2017 o závazné stanovisko záměru obnovy přírodní cesty „Horní Jelení příkop - parková stezka a osvětlení“. Předložený záměr obnovy přírodní cesty byl rozpracován v dokumentaci pro stavební řízení „Horní Jelení příkop - parková stezka a osvětlení“ z května 2017 - č. j. SPH 1526/2017, jejímž autorem je architektonický atelier Studio acht, s.r.o.

Požadavky na samotné provádění stavby uvedené v tomto stanovisku, stanovené na základě předložené projektové dokumentace pro stavební řízení, jsou základními obecnými podmínkami pro realizaci obnovy stezky a navazujících zásahů. Pokud se objeví nová zjištění či technický problém, který nepostihuje stávající dokumentace či následný stupeň projektové dokumentace pro provedení stavby, bude řešen ve spolupráci s projekčním týmem v rámci provádění stavby. Projektová dokumentace postihuje všechny podstatné technické a architektonické detaily provádění, které budou dále upřesněny v dalším stupni dokumentace. Pro úspěšné provedení záměru je zcela zásadní materiálová stránka, která bude dotvářet citlivě pojaté architektonické řešení, které respektuje přírodní charakter dotčeného území. Z toho důvodu bude naprosto zásadní pečlivý výběr kamene, ale i všech instalovaných prvků (světla, kryty šachet apod.). Důležitou součástí vizuálního působení stezky a opěrných zídek bude kvalitní řemeslné provedení skladby a spárořezu. Odbornou stránku kamenických prací bude nezbytné akcentovat při výběru zhotovitele.

Přestože vzhledem k typologii terénu nepředpokládáme dochování archeologických situací či terénů, je možno očekávat zachování nějakého menšího fragmentu či recentních nálezů v násypech. Areál Pražského hradu je významnou archeologickou lokalitou a z tohoto důvodu je třeba postup prací konzultovat s příslušným pracovištěm Archeologického ústavu AVČR, oddělení záchranných výzkumů, pracoviště Pražský hrad. To vyloučí případné další možné ztráty vědeckých informací.

Kancelář prezidenta republiky při posouzení žádosti a stanovení požadavků uvedených ve výroku tohoto závazného stanoviska vycházela ze znalosti současného stavu komunikace v Horním Jelením příkopě, z posouzení záměru investora a předložené projektové dokumentace pro stavební řízení, která byla zpracována v úzké spolupráci se zástupci odboru.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku se nelze samostatně odvolat. Takové odvolání lze podat až proti rozhodnutí, které bude na základě závazného stanoviska vydáno.

Vyřizuje: xxx

Telefon: xxx